

w sprawie oceny programowej kierunku filologia polska prowadzonego na Uniwersytecie Szczecińskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu humanistycznych oraz nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku filologia polska prowadzonego na Uniwersytecie Szczecińskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Szczecińskim nie w pełni umożliwia studentom kierunku filologia polska osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres **2 lat** uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Niedostosowanie efektów uczenia się do odpowiednich poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia na kierunku filologia polska nie są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, ponieważ efekty powiązane z charakterystyką o kodzie P6S_WG – mówią o podstawowym wymiarze wiedzy, pomijając zaawansowany poziom głębi poznawczej np. K_W02: „zna i rozumie podstawowe teorie, metodologie i terminologię z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa”; K_W03: „zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji literackiej i językowej różnych tekstów kultury. Ten sam mankament powielają efekty uczenia się sformułowane dla niektórych

zajęć lub grup zajęć, np. *antropologia literatury dawnej*: EP5: „Potrafi posługiwać się podstawową terminologią językoznawczą i literaturoznawczą”; *literatura i nowe technologie*: EP1: „Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów elektronicznych/internetowych”; EP2: „Ma podstawową wiedzę na temat terminologii oraz zasad analizy i interpretacji internetowego dzieła literackiego oraz jego poetyki”. Dla zajęć z *kultury języka*: EP1: „Ma uporządkowaną podstawową wiedzę o współczesnym języku polskim, komunikacji w języku ojczystym, różnicach między przekazem ustnym i pisany, normie językowej ukierunkowaną na zastosowania praktyczne”. Zajęcia te zaplanowane są w dwóch ostatnich semestrach studiów. Tak sformułowane efekty uczenia się dla zajęć i grup zajęć nie uwzględniają progresu wiedzy. O ile zajęcia z pierwszego lub drugiego semestru studiów pierwszego stopnia mogą operować poziomem podstawowym, o tyle w końcowym etapie studiów student powinien osiągnąć sformułowany jako docelowy na 6 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom zaawansowany. Analogiczne nieprawidłowości, tyle że w odniesieniu do 7 poziomu PRK występują na studiach drugiego stopnia.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

2. Założone dla kierunku efekty uczenia się nie mogą być osiągnięte przez wszystkich studentów kierunku.

Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się zakładają, że każda z prowadzonych na kierunku specjalności powinna mieć osobno sformułowane efekty uczenia się, które nie uszczegóławiają osiąganych przez wszystkich studentów ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się, lecz rozszerzają je o opis dodatkowych kompetencji. W konsekwencji absolwenci kierunku osiągają zależnie od specjalności różne efekty uczenia się i każda ze specjalności staje się quasikierunkiem studiów.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

3. Efekty uczenia się nie zakładają rozwijania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej.

Efekty uczenia się nie uwzględniają rozwijania kompetencji badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej, a kierunek prowadzony jest na profilu ogólnoakademickim. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia są niekompleksowe w zakresie odwołań do kształtowania kompetencji w zakresie przygotowania do prowadzenia badań naukowych. Osiągnięcie przez studentów wiedzy w tym zakresie zakładają jedynie dwa zacytowane wyżej efekty uczenia się K_W02 oraz K_W03, ale nie wskazują one na zaawansowany poziom głębi poznawczej. Efekty uczenia się skupiają się na znajomości i rozumieniu podstawowych teorii, metodologii i terminologii z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, podstawowych metod analizy i interpretacji literackiej i językowej różnych tekstów kultury czy znajomości i rozmienia związków literatury polskiej z historią, kulturą i literaturą powszechną. Pomijają wyposażenie studentów w umiejętności refleksji badawczej, znajomości i rozumienia metodologii badawczych charakterystycznych dla poznania procesu historycznoliterackiego, klasycznych i najnowszych metodologii opisu i analizy procesów językowych zarówno w kontekście historycznym, jak i synchronicznym. Ogólne założone dla

kierunku efekty uczenia się na obu poziomach studiów nie uwzględniają kompetencji społecznych niezbędnych do prowadzenia działalności badawczej. Efekty uczenia się nie zakładają przygotowania studenta do włączenia się w proces badawczy, samodzielnego lub zespołowego podejmowania prac o charakterze poznawczym, a jedynie wskazują na gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego czy kształtowania własnych upodobań literackich i uczestniczenia w życiu literackim.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

4. Niewystarczające powiązanie efektów uczenia się z poszczególnymi zajęciami oraz ich zbyt skrótowe ujęcie.

Dla zajęć lub grupy zajęć efekty uczenia się sformułowano lapidarnie, nie ujmując całości wiedzy, umiejętności i kompetencji, które wiążą się z tymi zajęciami. Przykładami są efekty uczenia się założone dla zajęć i grup zajęć takich, jak np.: *konwersatoria z zakresu nauczania literatury i języka polskiego* na studiach pierwszego stopnia, dla których sformułowano jeden efekt w zakresie wiedzy: „student zna i rozumie rolę literatury i języka w kształtowaniu humanistycznej wrażliwości uczniów”, co pomija kontekst metodyki przedmiotowej; w zakresie kompetencji społecznych: „student jest gotów do pełnienia różnych ról w zespole i podejmowania współpracy z innymi w duchu szacunku dla każdego człowieka”, co jest powieleniem jednego z ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się, który jest dla tych zajęć niespecyficzny; dla zajęć *kreatywność w języku*: „student zna miejsce nauki o języku i podstawową terminologię językoznawczą (gramatyczną)”, czy *ewaluacja pracy dydaktycznej i metoda projektu w szkole ponadpodstawowej* na studiach drugiego stopnia: „zna i rozumie podstawowe teorie dotyczące uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów”.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Nieaktualność treści programowych i ich nieadekwatność w stosunku do potrzeb rynku pracy na specjalności *nauczycielskiej*.

Treści programowe zajęć prowadzonych na studiach drugiego stopnia *metodologia badań językoznawczych*, prócz tego, że w ogóle w niewielkim stopniu odnoszą się do metodologii, to obejmują ogólnikowo opisane tylko dwie koncepcje, choć ich wymiar stanowi 1/3 zajęć. Nowoczesnych elementów brak w *lingwistce kulturowej* na drugim stopniu studiów. Wśród treści zajęć obowiązkowych dla wszystkich studentów nie uwzględniono lub uwzględniono niewiele odniesień do takich elementarnych dziś pojęć, narzędzi i kategorii badawczych, jak dyskurs, kognitywizm, narratologia, poetyka doświadczenia w badaniu literatury itp.

Treści programowe w przypadku zajęć na specjalności *nauczycielskiej* na obu poziomach studiów nie są dostosowane do współczesnych potrzeb rynku pracy. Nie w pełni odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których kierunek jest przyporządkowany, co pokazuje przykład zajęć *języki pisarzy* na studiach drugiego stopnia, gdzie brak odwołania do współczesnych twórców, a rozważania są doprowadzone tylko do twórczości Stefana Żeromskiego.

Treści programowe w przypadku zajęć na specjalności *nauczycielskiej* na obu stopniach studiów nie obejmują pełnego zakresu podstawy programowej dla przedmiotu język polski, a więc nie są zgodne z wymaganiami określonymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Brak na przykład treści zakresu antyku i literatury starożytności. Treści programowe nie są także w pełni kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program specjalności *nauczycielskiej* na studiach pierwszego i drugiego stopnia, gdyż na przykład nie odnoszą się do metodyki nauczania ortografii.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

2. Wymiar godzin lektoratu języka obcego nie zapewnia osiągnięcia odpowiedniego poziomu biegłości językowej.

W harmonogramie realizacji programu studiów znajdują się zajęcia z języka obcego w wymiarze 60 godzin i 10 ECTS na studiach pierwszego stopnia oraz w wymiarze 30 godzin i 2 punktów ECTS na studiach drugiego stopnia. Zarówno w wypadku studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia ta liczba godzin nie zapewnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się odpowiednio na poziomie B2 i B2+. Co prawda oszacowany nakład pracy studenta na studiach pierwszego stopnia to 10 ECTS, ale przypisano im tylko 60 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, pozostawiając zbyt duży wymiar czasu na pracę indywidualną studenta nad osiągnięciem znacznego progresu kompetencji w zakresie języka obcego.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Kryteria naboru na studia drugiego stopnia nie zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.

Rekrutacja na studia drugiego stopnia jest oparta wyłącznie na ocenie na dyplomie i średniej ocen studiów pierwszego stopnia bez względu na kierunek studiów i jego przyporządkowanie do dyscyplin naukowych. System ten jest nieselektywny i nie zapewnia kandydatów, którzy mają wystarczające kompetencje wstępne, by osiągnąć w pogłębionym stopniu wiedzę odnoszącą się do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących pogłębioną wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej w tych dyscyplinach.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

2. Narzędzia weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nie zapewniają poprawnego monitorowania postępów w uczeniu się.

System weryfikacji efektów uczenia się nie umożliwia poprawnego monitorowania postępów w uczeniu się i nie daje podstaw do wiarygodnej i rzetelnej oceny stopnia osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Nie wszystkie efekty uczenia się mogą być odpowiednio weryfikowane, co wynika zarówno z błędnego doboru efektów uczenia się oraz niewłaściwych narzędzi i metod weryfikacji, jak i uruchamiania zbyt nielicznych grup specjalnościowych. Na przykład dla zajęć prowadzonych w dwu- trzypersonowym gronie zakłada się efekty uczenia się związane z kształtowaniem umiejętności pracy w grupie i przyjmowania w grupie różnych ról, które w takich warunkach są w zasadzie nieosiągalne. Podstawową metodą weryfikacji podczas tego typu zajęć jest obserwacja, pomijając metody takie jak egzamin pisemny, kolokwia pisemne i ustne czy przygotowanie szerszych wypowiedzi pisemnych.

Na kierunku w ogóle odchodzi się od zróżnicowanych co do form i strategii metod monitorowania i weryfikacji osiągania efektów uczenia się na rzecz obserwacji oraz weryfikacji sprawdzianami i egzaminami wyłącznie w formie ustnej. Na studiach z zakresu filologii, dodatkowo prowadzonych na profilu ogólnoakademickim, taka preferencja wypowiedzi ustnej jako narzędzia weryfikacji jest nietrafna, gdyż nie pozwala ocenić odpowiednio wszystkich kompetencji w zakresie tworzenia i posługiwania się różnymi formami wypowiedzi właściwych dla studenta studiów filologicznych, w tym filologii polskiej.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do specjalności *nauczycielskiej* kładą nacisk na formy ustnej prezentacji wiedzy, co budzi zastrzeżenia w wypadku zajęć o charakterze teoretycznym, przy których elementy opisowe i analityczne są istotne jako materialny dowód wykonanej pracy umysłowej. Co za tym idzie dobór metod weryfikacji nie spełnia wymagań standardu, by do oceny osiągnięcia efektów uczenia się stosowane były zróżnicowane formy sprawdzania także egzamin pisemny z pytaniami otwartymi lub zamkniętymi, weryfikacja prac pisemnych, np. konspektów lekcji i ich praktycznej realizacji, obserwacji studenta w czasie realizacji zadania. Niewłaściwe metody weryfikacji dla zajęć na studiach drugiego stopnia dotyczą np.: *metody projektu*, dla którego zaplanowano weryfikację na podstawie przedłożenia planu projektu, co jest niezasadne, gdyż „metodę” można zweryfikować wyłącznie poprzez udaną (lub nie) jej realizację w miejscu i czasie.

Ocenianie studentów jest bardzo mało zróżnicowane, a w niektórych przypadkach w ogóle nie występuje. Metody i zasady weryfikacji oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nie umożliwiają równego traktowania studentów, ponieważ oceny są zawyżane i nie wykazują zróżnicowania co do wkładu pracy poszczególnych studentów lub grup studentów.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

3. Błędnie sformułowane zasady dyplomowania.

Przyjęte zasady dyplomowania, zdefiniowanie wymagań co do pracy dyplomowej na studiach pierwszego i drugiego stopnia są niespecyficzne dla kierunku filologia polska, a formalnie błędne w zakresie dyscypliny językoznawstwo.

Zasady i procedury dyplomowania zostały opracowane i przyjęte dla całego Wydziału Humanistycznego, co w konsekwencji spowodowało, że w odniesieniu do ocenianego kierunku literalne ich stosowanie jako miary udatności prac musi prowadzić do uznania, że ani jedna praca z zakresu językoznawstwa nie jest zgodna ze zdefiniowanymi kryteriami. Wskazuje się w nich bowiem, że praca w dyscyplinie językoznawstwo musi być pracą z zakresu językoznawstwa diachronicznego lub synchronicznego, a jednocześnie pracą z zakresu językoznawstwa ogólnego lub porównawczego. Prace z językoznawstwa

polonistycznego jako takie nie są ani ogólne, ani porównawcze (językoznawstwo polonistyczne jest bowiem osobną subdyscypliną podobnie jak językoznawstwo ogólne i językoznawstwo porównawcze). Świadczy ten fakt o tym, że przyjęte procedury nie zostały odpowiednio ugruntowane i odniesione do specyfiki kierunku filologia polska, i same w sobie nie odgrywają żadnej roli dla procesu dyplomowania na kierunku.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

4. Prace dyplomowe nie spełniają odpowiednich standardów jakości.

Ocena stanu faktycznego – prac dyplomowych wybranych do przeglądu – wskazuje na błędy o charakterze koncepcyjnym, wynikające z braku jasnych i trafnych wytycznych co do procesu dyplomowania i wymagań stawianych pracom dyplomowym na pierwszym i drugim stopniu studiów tj. błędy konstrukcyjne, w rozplanowaniu proporcji pracy, w doborze i użyteczności materiału analitycznego. W procesie dyplomowania prace na pierwszym i drugim stopniu studiów są nie tylko formalnie, ale i w realizacji bardzo do siebie podobne, nie prezentują pożądanego progresu. Prace dyplomowe są jednocześnie bardzo wyraźnie opisowe, co w wypadku filologii narodowej jest ich wadą. Kompetencje i umiejętności filologiczne powinny pozwolić piszącym je studentom na specyficzną szerszą perspektywę analityczną i problemową. Co za tym idzie ocenianie prac dyplomowych także budzi zastrzeżenia, gdyż oceny są zawyżane, a formułowane recenzje nie mają odpowiedniej wagi merytorycznej i ocennej.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

5. Niewłączanie studentów w badania naukowe.

Uczelnia nie włącza studentów w prace badawcze w taki sposób, by uzyskać potwierdzenie przygotowania do pełnienia roli badacza w postaci odpowiednio udokumentowanych publikacji, których autorami lub współautorami są studenci, dotyczy to w szczególności dyscypliny wiodącej – literaturoznawstwa.

Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji wskazuje na publikacje o charakterze językoznawczym lub publicystycznym (najczęściej w wewnętrznym periodyku studenckim), pomijając przyporządkowanie kierunku do dyscypliny literaturoznawstwo jako wiodącej, co za tym idzie takiej, w której włączanie studentów do badań i udokumentowanie ich przygotowania do prowadzenia pracy badawczej ma znaczenie kluczowe.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Na kierunku nie przeprowadza się okresowej oceny programu studiów opartej o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny.

Przyjęte formalnie zasady projektowania, zatwierdzania i zmian programu studiów nie funkcjonują w odniesieniu do kierunku filologia polska w sposób sprawny. Uczelnia nie prowadzi dla kierunku filologia polska systematycznych i regularnych działań w zakresie jakości kształcenia, w które włączani byłiby na równych prawach reprezentanci studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Prowadzone działania monitorujące mają charakter wyizolowany i punktowy, nie stanowią spójnego i uogólniającego materiału dla refleksji nad całościową koncepcją studiów. Dla kierunku filologia polska nie prowadzi się

właściwego i skutecznego monitorowania jakości procesu dyplomowania, przygotowywane oceny dotyczą pojedynczych i odizolowanych analiz recenzji sporządzanych w toku dyplomowania, nie stanowią jednak bazy dla uogólnień, wyciągania wniosków istotnych dla całego kierunku studiów, prac nad zapewnianiem jakości kształcenia. Mają charakter czysto formalny, co potwierdza brak dowodów na wykorzystanie w tych analizach przyjętych przez Radę Dydaktyczną Wydziału Humanistycznego wytycznych dla prac dyplomowych.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

2. Nieuwzględnianie uwag pracodawców i studentów w działaniach projakościowych.

Konsultacje i współpraca z pracodawcami ma charakter nieregularny, niespójny i sprowadza się do gromadzenia wyizolowanych oraz odseparowanych od siebie pojedynczych informacji. Nie są one poddawane analizie, standaryzacji, uogólnieniu, które mogłoby stać się podstawą refleksji prorozwojowej w odniesieniu do kierunku. Uwagi interesariuszy nie są uwzględniane w działaniach projakościowych. Uczelnia nie dysponuje systemowymi, regularnie zbieranymi danymi, które pozwalałyby na ustawiczne doskonalenie programu studiów np. dokonywania korekt i zmian w doborze zajęć oferowanych studentom w kolejnych semestrach, monitorowania przyczyn tego, że studenci nie wybierają oferowanych im specjalności. Uczelnia reaguje w tym zakresie bardzo powoli, nie przygotowuje i nie wdraża zmian.

Studenci w ankietach zwracają uwagę na niezrozumiały dla nich brak zajęć związanych z antykiem i literaturą starożytności oraz zgłaszają potrzebę „ciekawszych fakultetów”. Ich zdaniem, zajęcia na specjalnościach są zbyt teoretyczne, podczas gdy mogłyby włączać więcej przygotowania praktycznego do wykonywania zadań zawodowych. Interesariusze zewnętrzni także w swoich opiniach stwierdzają, że studenci przychodzący do nich na praktyki zawodowe (np. zw. z *edytorstwem współczesnym*) nie są dość dobrze przygotowani w ramach studiów do odbywania danych praktyk.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

3. Nieuwzględnianie wniosków z ocen programowych prowadzonych na kierunku w jego stałym doskonaleniu.

Ostatnia ocena programowa została przeprowadzona przez Polską Komisję Akredytacyjną w roku 2015. Uczelnia otrzymała dla kierunku filologia polska ocenę warunkową. Najistotniejsze zastrzeżenia dotyczyły: celów i efektów kształcenia oraz metod ich weryfikacji, programu kształcenia, procedur zapewniania jakości ujętych w wewnętrznym systemie zapewniania jakości. Uwagi co do programu dotyczyły kierunku realizowanego na profilu praktycznym, co do szczegółowych uwag dotyczących metod weryfikacji zwracano uwagę na ich niezharmonizowanie ze specyfiką grup zajęć, niewielkie zróżnicowanie oraz repetycję treści ze studiów pierwszego stopnia na studiach drugiego stopnia. Zwrócono również uwagę na to, że mimo posiadania przejrzystego i logicznie skonstruowanego systemu zapewniania jakości kształcenia jego wykorzystanie w odniesieniu do kierunku jest nieefektywne. Powtórna wizytacja na kierunku odbyła się w roku akademickim 2015/2016, w następstwie której Prezydium PKA uchwałą nr 402/2016 z dnia 7 lipca 2016 roku wydało dla kierunku ocenę pozytywną, gdyż Uczelnia zrealizowała zalecenia zawarte w uchwale z 2015 r. Obecna ocena wskazuje jednak, że podjęte wtedy prace naprawcze miały

charakter incydentalny i były jednorazowe, wskazane w raporcie zalecenia dotyczące jakości kształcenia na kierunku w dużej mierze diagnozują te same problemy, które pojawiały się podczas poprzedniej wizytacji.

W odpowiedzi na raport Uczelnia uznała zasadność zarzutu i zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, których skuteczność będzie można ocenić po upływie dwóch lat.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się oraz efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia do odpowiednich poziomów 6. i 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji.
2. Zaleca się uwzględnienie w efektach uczenia się rozwijania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej.
3. Zaleca się sformułowanie ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się w taki sposób, by nie zawierały efektów uczenia się osiągniętych tylko przez wybrane grupy studentów.
4. Zaleca się dostosowanie szczegółowych efektów uczenia się do specyfiki zajęć, na których są one osiąmane.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się dostosowanie treści programowych na specjalności *nauczycielskiej* do oczekiwań współczesnego rynku pracy, w szczególności podstawy programowej przedmiotu język polski.
2. Zaleca się uwzględnienie w planie studiów zajęć z języka obcego w wymiarze zapewniającym osiągnięcie przez studentów kompetencji językowych na poziomie B2 wg ESOKI dla studiów pierwszego stopnia i B2+ dla studiów drugiego stopnia.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się wprowadzenie selektywnego naboru na studia drugiego stopnia umożliwiającego przyjęcie kandydatów o kompetencjach wstępnych zapewniających osiągnięcie przez kandydatów zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.
2. Zaleca się wprowadzenie mechanizmów zróżnicowanego oceniania studentów i niezawyżania ocen, różnicowania ocen i trafnego oceniania studentów.
3. Zaleca się opracowanie i wdrożenie takich zasad dyplomowania, które będą poprawne w odniesieniu do literaturoznawstwa i językoznawstwa polonistycznego.
4. Zaleca się podjęcie działań na rzecz poprawy jakości procesu dyplomowania w tym prac dyplomowych i ich recenzji.
5. Zaleca się włączenie studentów w prowadzenie badań naukowych oraz publikowania ich efektów, w szczególności w odniesieniu do dyscypliny wiodącej – literaturoznawstwo.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się przeprowadzanie opartej o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji systematycznej oceny programu studiów i jego realizacji.

2. Zaleca się wdrożenie działań związanych ze stałym i systematycznym pozyskiwaniem opinii różnych grup interesariuszy kierunku oraz wykorzystywaniem tych danych do modyfikacji programu studiów i działań naprawczych.
3. Zaleca się wykorzystywanie wniosków z ocen programowych dokonywanych przez PKA do wprowadzenia trwałych, skutkujących poprawą jakości kształcenia zmian.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunek filologia polska na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2023/2024.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Stanisław Wrzosek

